

SENIORSKÝ KOUTEK

Ročník 24

Číslo 7, 8

ČERVENEC, SRPEN 2024

Domov pro seniory Třebíč
Koutkova – Kubešova
příspěvková organizace
Koutkova 302
674 01 TŘEBÍČ

Uvnitř tohoto čísla:

Ohlédnutí

Připravujeme

Přečetli jsme za vás

Příspěvky

Rok české hudby

Fotografie z akcí

Kdo vymyslel

Trénování paměti

Lidské osudy

Křížovky

Letní pranostiky

Zasmějte se s námi

Kronika

Citáty

Strawberry

Individuální činnosti

Individuální činnosti

[illegible][illegible]

Ohlédnutí za červnem

- Tvořivé dílny
- Cvičení paměti
- Canisterapie
- Hudební hodinky
- Kadeřnické služby a pedikúra
- Procházky
- Důchody – 17.6.
- Kavárnička – 18.6.
- Schůzka obyvatel s vedením domova – 18.6.
- Setkání s dobrovolníky z Dukovan – 27.6.
- Návštěva studentů SZŠ- 25.6.
- Mezigener. setkání s dětmi MŠ – 26.6.

Připravujeme v měsíci červenci a srpnu

- Sportovní hry
- Canisterapie
- Kadeřnické služby a pedikúra
- Procházky
- Hudební hodinky
- Důchody – 15.7 a 15.8..
- Harmonika pana Lněničky
- Kavárnička
- Bleší trh
- Výlet do Valče

Mše svatá v měsíci červenci
proběhne **3., 17., a 31.7..** ve **14.00** hodin
a v srpnu **14. a 28.8.** ve **14.00** hodin
ve společenské místnosti ve druhém patře.
Slouží římskokatolický kněz **Václav Kříž.**

Kdysi žil jeden král, který dal svým rádcům a dvořanům nelehký úkol. Měli pro něj vymyslet jednoduché heslo, které mělo být krátké, výstižné a mohl by se jím řídit po celý život. Sešlo se mnoho moudrých slov, ale žádné se královi nelíbilo natolik, že by jím byl kdoví jak nadšený.

Pomine radost, bolest, štěstí i žal. Je zbytečné se tím trápit, to všechno je pouze dočasné.

STÁTNÍ SVÁTEK

Svátek slaví Cyril a Metoděj.

Konstantin (Cyril) a Metoděj (označováni někdy jako soluňští bratři, apoštolové Slovanů či slovanští věrozvěstové) byli křesťanští misionáři, kněží, mniši a bratři ze Soluně, kteří v rámci své misie na Velké Moravě prosadili staroslověnštinu jako bohoslužebný jazyk, pro který Konstantin vytvořil také písmo nazývané hlaholice. V roce 1981 je papež sv. Jan Pavel II. prohlásil spolupatrony Evropy. [p 1] Jsou také hlavními patrony Moravy. V Česku a na Slovensku se slaví svátek Cyrila a Metoděje 5. července.

Svatý Konstantin (zvaný Filozof) (827, Soluň – 14. února 869, Řím) byl mladší než Metoděj. Patřil k nejvýznamnějším učencům své doby, byl vynikajícím teologem, řečníkem a polyglotem. Působil jako profesor filosofie v Konstantinopoli a úspěšně vedl několik zahraničních nábožensko-politických misí a mnoho teologických disputací. Několik let žil v klášteře společně se svým bratrem. V tomto období začala jejich společná činnost. Mnichem se stal až krátce před svou smrtí v Římě, kde vstoupil do kláštera a přijal řeholní jméno Cyril, které se stalo v průběhu staletí známějším.

Svatý Metoděj (813, Soluň – 6. dubna 885, Velkomoravská říše) byl starším bratrem Konstantina. V mládí pracoval jako byzantský státní úředník. Během společného pobytu v klášteře s Konstantinem se stal patrně jeho nejbližším spolupracovníkem, se kterým se pak účastnil zahraničních cest ve službách Byzance. Po Konstantinově smrti se ujal vedení velkomoravské misie a završil jejich společné dílo, které hájil až do své smrti. Jedním z jeho největších úspěchů bylo zřízení moravsko-panonské arcidiecéze, v níž se stal prvním arcibiskupem.

Celý středověk byli oba bratři považováni za biskupy, nyní nad jejich biskupskou hodností nepanuje shoda. Až do poloviny 19. století byli svatí Cyril a Metoděj běžně označováni staročeskými jmény Crha a Strachota. Jméno Crha vzniklo z Cyrila a Strachota špatným překladem z řeckého Methodios, které bylo mylně přikloněno k latinskému metus („strach“) a přeloženo.

Zdroj: wikipedie

Svatá Anna

Pranostika svatá Anna – chladna z rána je velice stará pranostika a má údajně svoje opodstatnění. V žádném případě to není odezva na nějaké pravidelné ochlazení na konci července. Hlavní příčinou chladných rán v polovině prázdnin bývá prodlužující se noc. Oproti letnímu slunovratu je noc delší o jednu hodinu, a to bývá znát."

Během dne má ještě slunce sílu, teploty často překračují 30 stupňů, ale za jasných nocí dochází k ochlazování zemského povrchu. "Vzduch, který v přízemní vrstvě po celou noc odevzdává teplo chladnoucímu povrchu půdy může být v ranních hodinách hodně studený. Nejchladnější rána bývají zejména v údolích, kde je vyzařování tepla během noci nejintenzivnější."

K minusovým hodnotám teplota v těchto dnech – podle Jana Šrámka z Českého hydrometeorologického ústavu – ještě neklesá. "Ta ranní minima bývají nejčastěji, pokud je opravdu chladno, okolo šesti sedmi stupňů. V údolích při zemi se můžeme přiblížit nule, ale aby byly přízemní mrazíky, to by bylo zcela výjimečné."

Svatá Anna se stala ochránkyní matek a manželství, šťastného porodu, patronkou horníků, mlynářů, truhlářů, tkalců, krejčích, provazníků, také čeledínů. Její ochranou se zaštitila i taková města, jakými jsou Florencie, Innsbruck, Neapol a celé země jako Bretaň nebo Québec. Zbožní křesťané se k ní přicházeli modlit za déšť, proti bouři, ale například i za nalezení ztracených předmětů.

Dobrovolnictví budoucích sestřiček

Velmi zdařilé setkání se uskutečnilo 25.6.2024 v Domově pro seniory na ulici Kubešova. Třída 2.D zde navštívila obyvatele a společným posezením zakončila roční spolupráci tzv. Dobrovolnictví.

Žáci obyvatelům domova napsali tato slova:

„Od září minulého roku jsme měli možnost Vás v domově pro seniory navštěvovat, popovídat si s Vámi, některými si zahrát pár her nebo číst různé články z časopisů. Od některých z Vás jsme si poslechli Vaše životní příběhy nebo zážitky.

Nejemotivnější návštěva pro nás byla v prosinci před Vánoci. Rozdali jsme Vám přáníčka a zazpívali vánoční koledy. V tento den jsme prožili mnoho krásných emocí a byli jsme moc rádi, že jsme Vám mohli zpříjemnit čas Vánoc. Návštěvy nám přinesly nové zkušenosti a Vaše, ať už

radostné nebo smutné vzpomínky, nám rozšířily obzory. Jsme velmi vděční za to, že jste se s námi podělili o část vašich životů. Naší paní učitelce Mgr. Aleně Francové děkujeme za podporu a sestřičce Svatavě Zetzelmannové, která se věnuje aktivitám seniorů, za její čas. Tato skvělá zkušenost v nás zůstane a bude nás nadále provázet.

Děkujeme Vám, třída 2.D. Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč „

s

LEOŠ JANÁČEK

(1854 – 1928)

Leoš Janáček se narodil v obci Hukvaldy na severovýchodní Moravě jako deváté dítě Jiřího a Amálie Janáčkových, kteří měli celkem čtrnáct potomků. Pokřtěn byl jako Leo Eugen. Jeho rodiče byli hudebně vzdělaní, ale chudí, proto Leoše již v jedenácti letech poslali do klášterní školy na Starém Brně, kde jeho studium bylo hrazeno z odkazů ve prospěch kláštera. Zde se mu dostalo prvního hudebního vzdělání, v Brně působil krátce jako sbormistr, posléze odešel do Prahy, kde studoval na varhanické škole a seznámil se tu s Antonínem Dvořákem, se kterým se spřátelil. Hudbu studoval i v Lipsku a ve Vídni. Po návratu do Brna založil varhanickou školu, působil jako dirigent a zahájil zde posléze i svoji kariéru skladatele.

13. července 1881 se oženil se svou šestnáctiletou žákyní Zdenkou Schulzovou, dcerou ředitele Slovanského učitelského ústavu v Brně, kde také studoval (viz obrázek). Po roce se jim narodila dcera Olga, která v jednadvaceti letech zemřela na tyfus. Syn Vladimír se dožil pouhých dvou let, zemřel na spálu.

Po vzniku Československa působil Janáček jako profesor brněnské pobočky Pražské konzervatoře, r. 1919 založil Konzervatoř Brno. Na počátku své skladatelské dráhy byl Janáček převážně inspirován moravskou lidovou písní. Studoval též ruskou lidovou hudbu. Podle vzoru Dvořákových Slovanských tanců se nechal inspirovat lidovou hudbou svého kraje a skládá komplet pod názvem *Lašské tance*.

Po složení ne příliš úspěšných oper *Šárka* a *Počátek románu* se mu dostalo prvního ocenění, když byla opera *Její pastorkyňa* nadšeně přijata brněnským publikem. Toto dílo mu otevřelo dveře do celého světa. Pod

Rok české hudby.....

názvem *Jenůfa* zaznamenala úspěch ve Vídni, v Německu i v New Yorku. Od roku 1916 složil dalších pět operních děl, dva smyčcové kvartety, několik suit a písňové cykly, z nichž nejznámější se stal *Zápisník zmizelého*.

Toto poslední období skladatelova života přineslo nejvyzrálejší a světově proslulá orchestrální díla, především *Sinfoniettu*, rapsodii *Taras Bulba* a *Glagolskou mši* napsanou ve staroslovanštině, jednu z nejsvébytnějších skladeb světové hudby.

I ve vrcholném období tvorby skládal operní díla. Mezi nejznámější patří *Výlety pana Broučka*, *Věc Makropulos*, *Káťa Kabanová* a *Příběhy lišky Bystroušky* (obrázek pomníku v Hukvaldech). Poslední operu *Z mrtvého domu* napsal Janáček na motivy Dostojevského románu. Leoš Janáček zemřel 12. 8. 1928 ve věku 74 let v ostravské nemocnici na zápal plic, když se před tím nachladil za svého prázdninového pobytu v Hukvaldech.

Víte že...?

- Janáček je ve světě nejhranějším českým operním skladatelem a podle statistik se řadí mezi 20 nejhranějších skladatelů vůbec?
- V letech 2002 – 2020 se odehrálo v divadlech po celém světě přes 3300 představení Janáčkových oper?
- Většinou se Janáčkovy opery hrají v češtině, zpěvákům při studiu role pomáhají jazykoví poradci pro český jazyk?
- Janáček byl jedním z prvních autorů, který napsal operu na neveršovaný text (*Její pastorkyňa* 1904)?
- *Věc Makropulos* (1926) na text K. Čapka je první operou, ve které se telefonuje?
- Z Janáčkovy orchestrálního díla je ve světě nejčastěji uváděna *Sinfonietta*?

Posmrtné pocty a památníky:

Mezinárodní letiště L. Janáčka v Ostravě, Impaktní kráter Janáček na planetě Merkur, planetka 2073 Janáček, Památníky v Hukvaldech, Brně, Ostravě a jinde, JAMU, Janáčkovy divadlo v Brně, Janáčkovy konzervatoř v Ostravě, řada názvů náměstí, nábřeží a ulic v českých městech.

Příběhy lišky Bystroušky

Jedná se o jednu z nejznámějších oper Leoše Janáčka. Prozaická bajka určená původně pro děti od spisovatele Rudolfa Těsnohlídka Janáčka zaujala natolik, že ji použil jako předlohu k opeře. Hlavní postavou je liška, kterou Těsnohlídek pojmenoval Bystronožka, ale v textu došlo k chybě a tak se zrodilo jméno Bystrouška:

Jednou nad ránem se z hospody domů vrací podnapilý revírník Bartoš. Aby omluvil svůj pozdní příchod, chytí v lese malou lištičku a ženě tvrdí, že ji celou noc naháněl. Věnoval ji rozmazlenému vnukovi Pepíkovi. Ten se k ní nechoval moc hezky, Bystrouška se pokouší utéct, ale je chycena a za trest přivázána ke psí boudě. To asi nebyl nejlepší nápad, liška se pomstila tím, že lstivě přilákala k boudě slepice a všechny je zakousla. Rozzlobená revírníková žena re rozhodne lišku utratit, než k tomu dojde, Bystrouška překouše provaz a uteče.

Ted' se musí liška o sebe postarat sama. Vystrnadí jezevce z jeho nory, kde se sama zabydlí a loví lesní zvířenu. V zimě na ni však udeří hlad, proto se tajně připlíží k hájovně, kde zadává opět několik slepic a kohouta. Hájný nejdřív myslí, že to udělal jeho pes Lapák a dá mu za vyučenou, pak však objeví liščí stopy a na Bystroušku nastraží past. Sám se schová do škopku s připravenou puškou, kde usne. Liška si dobírá psa, ten se za ní rozběhne, chytne se do pasti, to probudí hajného, který vystřelí, ale omylem trefí prase. Následující den je proto vynucená zabíjačka, ze které má hody i Bystrouška, v noci se vkrade pootevřeným oknem do světnice, kde jsou samé lahůdky. Následující noc chce manévř zopakovat, ale to už zde číhá revírník, zaklapne okno a začne Bystroušku s holí v ruce honit po světnici. Přitom mlátí holí kolem sebe, až z jídla zbude jen beztvará patlanina, na které nakonec uklouzne a zřítí se k zemi. Hluk přivolá ženu, a když otvírá dveře, liška okamžitě škvírou uteče.

Jindy při svých toulkách lesem spatří obchodníka s plnou nůší kačen. Lstí ho odláká do lesa a všechny kačeny zardousí. Obchodník si stěžuje na myslivce a tak Bartoš znovu nastraží past. Tentokrát i přes značnou obezřetnost si Bystrouška do pasti skřípne konec ocásku, který si musí odkousnout, aby se osvobodila. Lidem se začne vyhýbat a náhle se cítí osaměle. Na jaře se však u doupěte objeví švarný lišák Zlatohříbek, se kterým se za čas Bystrouška ožení. Příběh končí snem hajného Bartoše o tom, jak se Bystroušce narodila liščata.

Upraveno dle: https://cs.wikipedia.org/wiki/Liška_Bystrouška

Závěrečná přednáška U3V s ak. mal. Vladimírem Netoličkou.

Předání Pamětního listu účastníkům Univerzity 3. věku.

Besedy s vedením domova.

Kavárnička. Hudba: Kmochovi sirotci. Společná oslava obyvatel narozených v červnu.

Pétanque v zahradě.

Posezení v „cukrárně“. Na kytaru pan Malach.

Děti z MŠ Obránců míru. Vystoupení a společné tvoření.

Děti z MŠ Duha. Vystoupení a společné tvoření.

Přináší nám
velkou radost

Turnaj v „Člověče, nezlob se“

Ruční práce a hudební hodinka

Setkání klientů s vedením domova

Rozloučení s „našimi“ budoucími prvňáčky, dětmi MŠ Demlova

Návštěva farmy pana
Slámy v Pokojovicích.

Děkujeme paní Alence
z Koutkové za odvoz

Setkání se studenty SZŠ, kteří přišli potěšit i klienty na pokojích

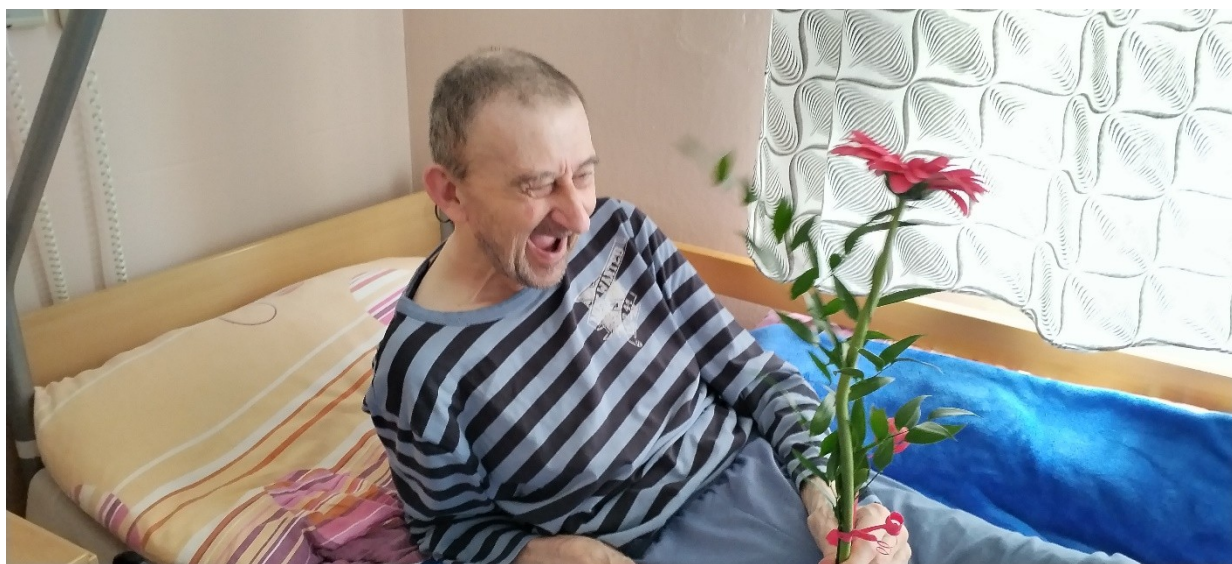

Dobrovolníci z Dukovan

Naši oslavenci

Božena Němcová je osobností, o jejímž životě víme téměř vše. Slovo téměř je ale na místě, protože i pro historiky stále zůstává v mlhách už jen přesné datum a místo jejího narození. Spekulace se ostatně vedou i o jejím původu. Kdo tedy skutečně byla tato žena, které se podařilo prosadit se v literárních i vlasteneckých kruzích?

Jak by mohlo dojít k nesrovnalostem ve vídeňské matriční knize? Je potřeba si uvědomit, že tehdejší identifikace lidí měla k dnešnímu systému ještě daleko. I tak ale víme, že se právě onoho dne, tedy 4. ledna 1820, na předměstí Vídně narodila jistě Terezii Novotné dcera Barbora. Proč je nyní řeč o Barboře Novotné, a ne Panklové? Podle tohoto vysvětlení se Barbora (Božena) narodila jako dítě nemanželské a jméno Panklová získala až po sňatku své matky s Johannem Panklem, a to v létě téhož roku. Terezie s manželem se ale ještě před sňatkem společně přestěhovali na panství Kateřiny Vilemíny Zaháňské, kde dostali oba službu. Johann Pankl, který snad byl podle této teorie biologickým otcem Barbory, se tak stal jejím otcem oficiálně.

Pořád je tady ale nesrovnalost v údajném roce narození a nástupu do školy. Chodila snad Barbora do školy od čtyř let? To je opravdu víc než nepravděpodobné. Další úvahou, kterou se badatelé zabývají, je možný docela jiný původ Boženy Němcové, mnohem vznešenější, než se z jejího života v rodině, která by tak byla pěstounská, mohlo zdát. Původní spekulace o tom, že by její matkou mohla být sama Vilemína Zaháňská nebo snad její sestra Dorothea von Biron, již byly vyvráceny, protože Vilemína byla po dřívějším porodu již neplodná a osudy nemanželské dcery Dorothey se nakonec podařilo odkrýt zcela jinde. I tak ale ve vzduchu stále visí mnoho otazníků a šlechtičen, které „se zapomněly“ mimo manželství, měl rod Zaháňských jistě víc.

Badatelka Helena Sobková například jako jistý důkaz adopce Barbory do rodiny Panklových připomínala i velmi chladný vztah matky k Barboře, jako by snad ani nebyla její. Oproti tomu k ostatním svým dětem chovala velkou lásku. To by samo o sobě mohlo o mnohém vypovídat. O zvláštní náklonnosti vrchnosti, tedy zvláště Kateřiny Vilemíny Zaháňské k Barboře mluví i skutečnost, že jí umožnila vzdělávání a přípravu na svém panství v Chvalkovicích. Tady se budoucí spisovatelka připravovala do života, učila se hrát na klavír nebo šít. Proč se Vilemína ze všech dětí takto starala právě o Barboru? I tady narážíme na problémy s neurčitým věkem Barbory. Do Chvalkovic odjela po dokončení základní školy, tedy podle vídeňské matriky v deseti letech. Ona sama ale psala, že jí ještě nebylo třináct let, a popis jejího chování, schopností a zkušeností v té době rozhodně neodpovídá možnostem desetileté dívky. Skutečně tedy byla o pár let starší.

Navíc je tady ještě jedna podivnost. Barbora Panklová byla docela jiná než její rodiče, kteří nevynikali krásou v obličeji ani dokonalou figurou. Byla dokonce jiná než její sourozenci, kteří svojí podobou a pravděpodobně i povahou dobře zapadali do představy o možných

dětech tohoto manželského páru. Barbora byla ale mnohem více podobná urozeným dámám ze zámku, jak naznačují dochované podobizny. Jak to tedy vlastně bylo? Bez dalšího důkladného bádání se pravdu nedozvíme. Světlo do šera původu Boženy Němcové by mohly vnést testy DNA, jde ale o velmi nákladnou a složitou proceduru, které se asi brzy nedočkáme. Jisté je ale jedno. Ať už se Božena Němcová narodila kdekoliv a komukoliv, stále zůstává spisovatelkou, o jejímž díle se budou učit ještě další a další generace dětí a teprve dospělí v něm objeví to pravé kouzlo, výpověď o dávno minulé době i svědectví o životě jedné docela obyčejné ženy, toužící po lásce, uznání a bezpečí.

Viktorka z Babičky Boženy Němcové

Viktorie Židová se narodila 9. června 1792 v Červené Hoře. Rodiče netušili, že jejich miminko se stane díky Boženě Němcové nesmrtelným. Pokřtěná byla v Červeném Kostelci farářem Vondráčkem, který do zápisu uvedl jméno „Viktoria Theresia Židin“.

Vyrostla z ní holka „*jako malina; daleko široko nebylo jí rovné. Svižná jako srna, pracovitá jako včelka, nikdo nemohl by si lepší ženy přát.*“ Alespoň tak ji popisuje Božena Němcová ve své Babičce. Děvče krev a mléko s dlouhými černými vlasy. O nápadníky nouzi neměla. O žádného z nich ale neměla zájem.

Kdo vymyslel ...

Nezájem o muže jí vydržel do té doby než se v Žernově, Červené Hoře a okolních obcích ubytovali vojáci. Psal se rok 1812, napoleonské války byly v plném proudu a Viktorka byla na službu u sedláka v Žernově. Bylo jí krásných dvacet let a vyhlídl si ji jeden od pátého praporu Černých myslivců. Prý ho poprvé viděla na svatojánské pouti a byla to láska na první pohled. Tedy pokud to byla láska. Srdeční záležitost, jak se dnes říká. Tehdy se věřilo, že ji černý myslivec očaroval. O nějakém nezájmu nebo dokonce odporu k němu, jak to popisuje Němcová, nemohlo být ani řeči.

Dům č. 20, ve kterém sloužila, patřil sedlákovi Šimkovi a později ho koupil otec bratři Čapků. Pocházel ze Žernova a s rodinou Židových byl vzdálený příbuzný.

Brzy po osudném seznámení odešla Viktorka sloužit na statek do Olešnice ke své provdané sestře. Za krátkou dobu ale záhadně zmizela a byla viděna v pevnosti Josefov, kde vyhledala svého vojáka. Její city k němu musely být velice silné, protože ho následovala všude tam, kam ho přeložili. Nějakou dobu se potulovala s vojskem po kraji, a když se vrátila domů, byl z ní někdo úplně jiný. Podle žernovské kroniky se *„z d'oučete plného života stala se dívkou pomatenou, jež jako padlá nepřišla nikdy do rodné chalupy. Putovala bez cíle lesem. Zdržovala se hlavně pod Bílým kopcem, v zalesněné stráni, které se říkalo Dubina. Často k Úpě a zejména k ratibořickému splavu.“*

Putovala bez cíle po okolí, hodně času trávila v lese pod Bílým kopcem a na stráni Dubina. Vysedávala u řeky Úpy a ratibořického splavu. Jídlo si vyžebřala, občas i nějakou starou sukni nebo halenu.

Podle Němcové měla pohodit své čerstvě narozené dítě do splavu, ale v církevní matrice ani farské kronice žádný podobný zápis není. I v 19. století byl za vraždu dítěte kriminál a často i trest smrti, takže je téměř jisté, že příběh o dítěti hozeném do splavu je autorčina licence.

Zato je v červenohorské matrice záznam o narození dítěte mužského pohlaví 14. srpna 1834. Chlapec dostal jméno Jan a matce byl z důvodu nepřičetnosti odebrán. Na tomto světě dlouho nepobyl.

Kdo vymyslel ...

V černokostelecké matrice je zápis o úmrtí: „Dne 4. 9. 1834 Červená Hora čp. 28, v 6 hodin ráno zemřel onen Jan Žid, ve věku 21 dní, nemanželský syn žebračky Viktorie Židové, a téhož dne v 6 hodin odpoledne pohřben Františkem Kernerem, kosteleckým knězem, úmrlčí list vystaven 5. 9.“

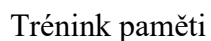
Podle žernovského kronikáře to byla „osoba pomatená a živila se žebrotou. Chodila vždy v čistých, vypraných šatech, které prala buď v řece Úpě, nebo v potoce. Šaty sušila na břehu na keřích. V létě ráda po lese sbírala houby, dělala z nich hromádky, obojí houby dohromady, jedlé i jedovaté. Neměla ráda mladá děvčata. Když je potkala, tak jim sprostě nadávala.“

Její domovem se stala jeskyně, ve které žila až do října roku 1868. Tehdy ji Josef Kaněra, starosta Zlíče, našel vyčerpanou a umírající pod převisem na stráni, kde se často zdržovala. Spěšně sehnal ve vsi bryčku a s několika chlapy odvezl bezvládnou Viktorku do čtyř kilometrů vzdálené Červené Hory. Zemřela ve stejném domku, ve kterém porodila svého syna, v sobotu 17. října 1868.

Ten převoz podnikl starosta z ryze praktických důvodů. Viktorka měla domovskou příslušnost v Červené Hoře a na její náklady také musela být pohřbena. Jinak by povinnost padla na Zlíč, na jejímž katastru by vypustila duši. O dva dny později byla pohřbena na obecní útraty do společného hrobu chudých na městském hřbitově v Červeném Kostelci. Ten byl později zrušen a ostatky chudiny skončily v místní kostnici. Mezi tisíci dalších i kosti Viktorie Židové.

Zemřela ve věku 76 let a Boženu Němcovou, která ji učinila nesmrtelnou, přežila o šest let.

Doplňte počáteční písmena názvů ovoce.

Počáteční písmena jsou seřazena podle abecedy.

STRUŽINA

OMERANČ

YBÍZ

VESTKA

ŘEŠENÍ

IŠEŇ

V každém sloupci slov chybí jedno písmeno – doplňte ho.

TRI O

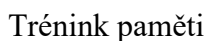
ALHOTY

PONOŽ Y

SU _ NĚ

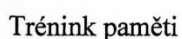
ABÁT

PLAV Y

Kroužkujte postupně čísla od 1 do 50, která čísla chybí?

© Paměťář

~~~~~

Například: teplý – studený.

Tímto cvičením tak procvičíte svoji slovní zásobu.

TEPLÝ

POMALÝ

OSTRÝ

ZÁBAVNÝ

BEZPEČNÝ

ČISTÝ

CHYTRÝ

HODNÝ

Cvičení také můžete zkusit se svými blízkými.

Kolik slov společně vymyslíte?

Důvod žít

Smrt maminky pro mě byla obrovskou ránou. Byla těžce nemocná a navzdory veškerému úsilí lékařů se ji nepodařilo zachránit. Po jejím odchodu se můj otec zhroutil. Nebyl ani schopen pomoci mi s organizací pohřbu. Jen seděl u kuchyňského stolu, kde spolu dlouhá léta jedli, a nepřítomně zíral před sebe. Máma s tátou si byli velmi blízcí. Moji rodiče byli manželé hodně dlouho. Letos měli slavit 35. výročí, ale místo velké oslavy přišel pohřeb. Uvědomovala jsem si, že máma je smrtelně nemocná, ale pravda je taková, že člověk nikdy není připraven na odchod blízké osoby. Zemřela v nemocnici, za ruku držela svého milovaného manžela.

Nedokážu si představit, čím musel procházet, když pro mě to bylo nepředstavitelně těžké. Spolu tvořili sehraný a šťastný pár, díky čemuž jsem měla fantastické dětství. Nikdy se nehádali, chovali se k sobě s úctou a něhou. Někdo by mohl říct, že dokonalá láska neexistuje, ale já s tím nesouhlasím. Moji rodiče byli důkazem, že taková láska je možná. Najednou se všechno změnilo a otec mi doslova chřadl před očima. Neměla jsem tušení, jak mu pomoci. Nic nefungovalo. Říkal, že život bez jeho drahé Marie není žádný život a že teď bude jen čekat na smrt, aby se k ní připojil...Můj otec strašně trpěl

„Ahoj tati, udělala jsem ti nákup a uvařila tvou oblíbenou polévku,“ položila jsem tašky v předsíni a zamířila do kuchyně s hrncem plným rajske polévky. „Děkuji,“ ozval se z obýváku. Právě přesazoval kapradinu. Od smrti matky uplynuly čtyři měsíce a on se za tu dobu úplně oddal rostlinám. Měl jich hodně, takže měl stále co dělat. Na jednu stranu jsem byla ráda, že se něčím zaměstnává, ale na druhou stranu mě to znepokojovalo. Zajímal ho jen to, co rostlo. Přestal udržovat kontakty s rodinou. Dříve jsme si často telefonovali, ale od té doby, co zůstal sám, mi ani jednou nezavola. Někdy mi ani nezvedal telefon. Pokud jsem s ním chtěla mluvit nebo ho vidět, musela jsem za ním přijít. Nenechal se přesvědčit ani na krátkou procházku, tvrdil, že raději zůstane doma.

Naštěstí jsme bydleli ve stejném městě. Ale stejně neměl z mých návštěv moc velkou radost.

„Přemýšlel jsi o tom, že bys bydlel s námi?“ zeptala jsem se a usedla na pohovku. Sledovala jsem, jak přemísťuje kapradinu do nového květináče.

„Znáš mou odpověď“, ani na chvíli nezvedl zrak od rostliny. „Tati, prosím, zamysli se nad tím ještě. Slib mi to, prosím...“ naléhala jsem. „Není důvod,“ odpověděl stručně. „Máme o tebe starost...“ řekla jsem upřímně. S manželem jsme dospěli k závěru, že by bylo nejlepší, kdyby táta bydlel s námi. Měli jsme velký dům a nebyl problém najít mu místo. Táta by si mohl zařídit pokoj podle sebe a mít tam tolik rostlin, kolik by chtěl. Určitě bych byla klidnější, kdyby byl pod mým dohledem. Problém byl v tom, že otec o tom nechtěl ani slyšet.

„Žil jsem tady se svou Marií a tady taky umřu,“ říkal o bytě, který s mámou sdílel více než tři desetiletí. Snažila jsem se ho pochopit, ale bylo trochu frustrující, že se odmítal podívat na věc z jiného úhlu. Navíc ho trápily nohy a měl stále větší problémy s chůzí. Samozřejmě si hrál na tvrdáka a předstíral, že je všechno v pořádku, ale viděla jsem, že to tak není. Podle mého manžela byl v depresi a zřejmě to byla pravda. Ale nebylo možné přemluvit tátu k obyčejnému rozhovoru, natož k návštěvě psychiatra. Rozhodné „ne“ ukončilo každou diskusi. Byla jsem bezradná. Občas mě jen požádal, abych mu koupila novou rostlinu. Vždy jsem souhlasila. Chtěla jsem mu vnést trochu radosti do života.

Když jsem na těhotenském testu uviděla vytoužené dvě čárky, nemohla jsem věřit svým očím. Chtěla jsem křičet radostí a okamžitě se s celým světem podělit o tu úžasnou novinu. O dítě jsme se snažili dlouho, ale bez úspěchu. Konečně se to podařilo... Potřebovala jsem mít naprostou jistotu. Šla jsem ke gynekologovi, který potvrdil, co ukázal test. Měla jsem v plánu připravit slavnostní večeři, během které bych manželovi dala například malé botičky nebo dupačky, ale to se nepodařilo. Po návratu od lékaře jsem se mu hned vrhla kolem krku. „Jsem těhotná!“ nemohla jsem ovládnout své emoce. Nevěřící se na mě podíval, takže jsem to

zopakovala. Teď už o něco klidněji. Oba jsme plakali štěstím. Zbytek dne jsme strávili plánováním různých nákupů, které budou nutné pro příchod miminka.

Byla jsem neuvěřitelně nadšená a chtěla jsem mít těhotenství co nejrychleji za sebou, abych si mohla užívat mateřství. Také jsem byla přesvědčená, že můj manžel bude skvělým otcem. Miloval děti a měl s nimi úžasný vztah. Není divu, že byl pro svého synovce nejlepším strýcem na světě. Rozhodli jsme se, že nechceme předem znát pohlaví dítěte. Bylo nám jedno, jestli to bude holčička nebo chlapeček. Hlavní bylo, aby se dítě narodilo zdravé, na ničem jiném nezáleželo. Když jsem tátovi řekla, že za pár měsíců bude dědečkem, na chvíli oněměl úžasem. Poprvé od smrti matky jsem viděla jiskru v jeho očích. Když pak vzal vnučku do náruče, celý se třásl dojetím. Tekly mu slzy štěstí – zvlášť když zjistil, že se malá jmenuje Marie. O jiném jménu jsme neuvažovali.

„Moc vám děkuji,“ zašeptal dojatě. „Nečekal jsem, že mě ještě potká něco dobrého.“ Do péče o vnučku se zapojil celým srdcem. Znovu pomalu nacházel smysl života a radost, rostliny ustoupily do pozadí.

Začal si opět všímat pozitivních věcí a prakticky pořád byl u nás. Když jsme mu nabídli, aby se k nám přestěhoval, tentokrát souhlasil. Chtěl být co nejblíže malé Marii. Je neuvěřitelné, že tak maličký človíček sjednotil naši rodinu a mému otci dal naději na lepší budoucnost...

Dar

Anežka od malička slýchávala, že děti jsou dar. A jejím rodičům „dary“ přibývaly jeden za druhým. Devět dětí, jak stupínky za sebou. Po smrti maminky velké břemeno odpovědnosti zůstalo na Anežce.

Můj otec byl hluboce věřící. Není ale věřící jako věřící. Dnes z odstupu už mohu říct, že jeho víra občas hraničila s fanatismem. To se odráželo v běžném životě. Původně chtěl být farářem, ale z kádrových důvodů se mu nepodařilo dostat se ani na gymnázium. Vyučil se zedníkem a po večerech si dodělal maturitu na průmyslovce a pracoval jako stavbyvedoucí. Co si pamatuji, byl zatrpklý a na nás přísný. Maminka se narodila věřícím polským rodičům na severu Moravy. Je zajímavé, že babička s dědou brali víru jako součást života, ale uměli se normálně radovat ze života. Babička byla sice jen prodavačka, ale pamatuji si ji vždy elegantní a upravenou. Rádi si s dědou zašli zatancovat, měli spoustu přátel, se kterými se navštěvovali. A myslím si, že můj otec se jim jako ženich jejich Justyny moc nelíbil. Nesměla nosit sukně nad kolena, zakazoval jí líčit se, kadeřník byl pro něj zbytečný výdaj.

Maminku mám v paměti pořád jako těhotnou nebo kojící. Kromě běžných domácích prací ještě chovala slepice a králíky a starala se o zahradu. Já jsem se narodila třetí, ale první dcera. Předě mnou byli dva o rok a půl starší bratři-dvojčata Petr a Pavel. Po mně přišli na svět další tři bratři Jan, Marek a Tomáš, následovaly Maruška a Anička, poslední je Lukáš. Mezi ním a nejstaršími dvojčaty je rozdíl patnácti let.

Pamatuji si, jak jsem jako malá slyšela babičku mamince říkat: „Justynko, ty porody tě zničí. Ten tvůj Josef nemá rozum!“ – „Říká, že děti jsou boží dar,“ špitla maminka a rozplakala se. „Doktor mi taky pohrozil, že bych další porod nemusela přežít, ale co mám dělat?“ – „Rozvést se,“ vykřikla babička, „a ne si kazit život s bláznivým fanatikem. Podívej se na sebe, jak vypadáš, strhaná, unavená, neupravená, prostě jak o dvacet let starší ženská!“

Po narození Lukáše jsem ji jednom jedinkrát slyšela, jak na otce křičí, že to bylo naposledy. Zemřela v necelých čtyřiceti letech – byla v šestém měsíci svého desátého těhotenství, které se jí stalo osudným. Mně ještě nebylo osmnáct a najednou jsem se musela o všechno doma postarat. Babička se nabízela, že pomůže, ale otec odmítl s tím, že pro nás není

dobrým příkladem. Na střední škole, kam jsem chodila, se třídní divila, proč usínám při vyučování. Když jsem jí s pláčem vysvětlila, že po škole musím nejdřív uklidit, uvařit, vyprat, vyžehlit pro otce a osm sourozenců a že sestřičky a Lukášek jsou ještě moc malé. Ráno musím brzy vstát, abych ty nejmenší vypravila do školy, dala všem svačinu, a to Lukášek chodí teprve do první třídy, tomu musím zkontrolovat tašku. A odpoledne s ním ještě třeba psát úkoly.

„A co dělá otec?“ zeptala se profesorka. – „Je unavený z práce a říká, že starost o děti a domácnost je ženská práce.“ – „Přece nežijeme ve středověku!“ rozčílila se. „Ať sem tvůj otec za mnou přijde.“

Co přesně mu třídní profesorka řekla, to nevím, ale prý mu vyhrožovala, že nahlásí jeho zaměstnavateli a sociálce, že nezletilá dcera nemá šanci se připravovat do školy, protože musí zastávat doma práci, které by bylo dost i pro tři. Psal se rok 1988 a toho se otec bál. S prosíkem se vypravil za babičkou.

„Přijedu, ale ne kvůli tobě, ale kvůli dětem,“ řekla mu babička. Doma bylo pořád co dělat, ale babička každému dala nějaký úkol podle toho, co kdo zvládl. Zůstávala u nás ve všední dny, pak se na víkend vracela k dědečkovi.

Dodnes obdivuju, jak to zvládala, nebyla v té době už taky nejmladší. My jsme postupně vylétali z hnízda, a nakonec se tři nejmladší sourozenci přestěhovali k babičce a dědovi. Otec zůstal sám. Snažili jsme se za ním jezdit, ale nikomu z nás neuměl dát najevo lásku. Jen ho zajímalo, jestli chodíme do kostela.

Na svatbu mi nešel, prý na úřadě není opravdová. Moje děti, svá vnoučata, viděl jen několikrát. Stejně tak ho nezajímaly děti mých sourozenců. Stále víc propadal víře, tedy ne víře, ale fanatismu. Na manželku jednoho z mých bratrů křičel, že nesmí překročit práh jeho domu, protože má nalakované nehty na nohou. Další snacha podle něj byla špatná matka, když jako zdravotní sestřička sloužila noční služby.

Uzavřel se před okolním světem, který mu připadal zkažený.
Až do konce života nikdy nepochopil, že nese odpovědnost za mamčinu smrt.

Podivný sen, který se splnil

Kdo mě zná, dobře ví, že jsem vždycky byla naprosto racionální a pragmatická osoba, říká paní Ivanka. Horoskopům jsem se smála, o úplňku spala stejně jako jindy a kartáčkám nevěřila. Přesto ani po pěti letech si nedokážu vysvětlit ten věštecký sen.

Byl to úplně obyčejná listopadová sobota. Celý den mlha, venku chlad, který lezl i pod kabát. Manžel se synem se ráno vydali zazimovat naši chalupu. Já jsem byla ráda, že mám chvíli pro sebe. Už druhý den se o mě pokoušela viróza – oči pálily, špatně se mi polykalo a z nosu mi teklo proudem. V noci jsem se tak moc nevyspala a cítila jsem se unavená.

Protože jsem věděla, že ti dva dorazí nejdřív večer, uvařila jsem si po obědě horký čaj a zalezla do postele si trochu zdřímnout.

Únavou jsem během pár minut usnula, jako když mě do vody hodí. Ačkoli se mi většinou nic nezdá – nebo si to spíš nepamatuju a zaspím – tentokrát to bylo jiné.

Ocitla jsem se na silnici, která vede ze samoty, kde stojí naše chalupa. Spíš, než silnice je to zpevněná a trochu rozšířená lesní cesta, která po zhruba dvou kilometrech ústí na hlavní – na zcela nepřehledném úseku, a ještě k tomu v zatáčce. Kolem mě bylo podivné ticho a v husté mlze nebylo vidět na krok.

Pak se objevily zářící reflektory, a když se přiblížily, poznala jsem naše auto. Za volantem Petr, tedy manžel, a vedle něj Kuba. Neslyšela jsem motor, to ticho bylo strašidelné. Připadalo mi, jako by se mí kluci vznášeli nad zemí.

Střih! Najednou jsem stála o několik set metrů dál na křižovatce. Vůbec mi v tom snu nepřišlo divné, že jsem na jiném místě. Zleva ze zatáčky se

řítíl obrovský kamión. Vždyť on snad nebrzdí?! Co to je? Co to vidím? Ve velké rychlosti vjíždí na cestu! Ale proboha... Tam přece právě přijíždí naše auto!

Ticho přetřela ohlušující rána. Na našem autě ležel převrácený kamion. Ne! To přece ne!

Vzbudila jsem se úplně propocená. Vyděšeně jsem se posadila na postel a podívala se na hodinky. Půl čtvrté. Doba, kdy Petr s Kubou předpokládali, že vyjedou domů. Ještě rozespalá jsem vzala do ruky mobil a vyťukala Petra.

„Kde jste?“ vykřikla jsem. – „Zrovna se chytáme vyrazit. Kuba ještě kontroluje, jestli jsme všude dobře zabežnili okna. Co se děje? Máš takový divný hlas.“ – „Nejezděte, prosím tě, nejezděte,“ blekotala jsem. – „Není ti něco? Nemáš horečku? Ráno už jsi nevypadala dobře,“ strachoval se Petr. – „Zdál ... zdál se mi hrozný sen. Havárka na křižovatce, kamión...,“ nesouvisle jsem ze sebe vyrážela slova.

„Ivanko, uklidni se, jsi nemocná. To je vidět podle toho, že jsi přes den usnula. Raději si ještě lehni, my budeme tak za dvě hodinky doma,“ konejšil mě.

Tepře teď jsem se probírala. To se mi přece vůbec nepodobá, takhle vyděšeně vyvádět kvůli snu. Přesto jsem cítila neklid. Radši půjdu připravit večeři, abych se něčím zabavila. Vyrušilo mě zvonění telefonu. Petr!

„Ivanko, tomu bys nevěřila,“ říkal divným hlasem. „Na křižovatce se stala nehoda. Kamiónu selhaly brzdy, řítíl se zleva z kopce dolů, na křižovatce nevybral zatáčku a převrátil se... Kdybychom tam byli o pár minut dřív, asi by se převrátil na nás,“ polkl. „Stačily ty dvě minuty, o které jsme se zdrželi tvým telefonátem.“

Horoskopům ani kartáčkám sice dál nevěřím, ale už se jim nesměju. Asi nějaké věci mezi nebem a zemí opravdu jsou. Možná jen stačí být vnímavější.

Je to taková dobrota, přitom si rajčat po dovezení z Ameriky do Evropy tři sta let nikdo nevšímal.
Lidé se totiž...

R	O	Z	T	R	O	J	E	N	Í	Í	N	Ě	T	Š	R	M	S
Í	Č	J	E	R	K	M	L	Y	N	A	Ř	Í	K	B	U	O	Á
Č	A	N	Í	P	E	Ř	P	E	Á	O	K	N	R	Z	R	P	R
E	V	A	R	N	A	Ř	V	L	V	L	I	Ř	Í	T	Ž	O	A
P	Ý	N	Í	L	E	T	A	V	O	H	R	V	A	N	Z	R	N
E	R	Ó	K	S	S	Č	D	B	P	N	A	B	Y	T	Í	C	V
Č	K	A	T	R	E	A	O	S	U	E	L	R	A	R	E	E	O
E	O	U	V	Ý	P	U	S	T	K	A	M	Ž	T	I	C	L	Š
K	P	Z	J	O	Č	E	Z	R	S	Í	N	U	I	A	O	Á	P
S	O	U	T	E	P	C	P	N	E	O	N	O	L	N	D	N	E
R	P	S	K	U	Í	I	Ů	U	S	J	N	P	A	G	Š	N	L
O	I	A	M	R	V	D	S	T	P	Í	M	R	U	U	A	E	O
L	S	D	K	O	L	E	O	Í	T	E	H	S	T	L	L	C	P
N	O	E	Ň	Ň	D	E	B	U	T	A	N	T	K	A	A	O	E
I	V	K	V	L	Á	R	N	N	O	U	Z	E	A	C	P	CH	L
Č	A	V	O	C	L	H	O	P	U	L	E	N	C	E	A	O	O
K	Č	S	T	S	A	K	S	M	Á	S	D	Í	L	N	O	S	T
A	T	S	O	N	L	E	T	I	L	O	V	K	Ř	I	V	D	A

AKTUALITA
 ALBATROS
 CÍRKEV
 ČEPEČEK
 DEBUTANTKA
 EMULGACE
 HRANOL
 CHALUPNÍK
 KLOBOUČEK
 KONTEMPLACE
 KOSMODROM
 KREJČÍ

KŘÍVDA
 LEVHART
 LISTOPAD
 MLYNÁŘÍK
 NABYTÍ
 NAHNUTÍ
 NAVRHOVATEL
 NOUZE
 ONDATRA
 OPATRNOST
 OPULENCE
 PALAŠ

PELOTA
 PIVOŇKA
 PLETAŘKA
 POHLCOVAČ
 POKRÝVAČ
 POLEPŠOVNA
 POPISOVAČ
 PORCELÁN
 PRAVOPIŠ
 PRSTENÍK
 PŘEPÍNAČ
 PŘESTUP

PUKRLE
 PUPENEC
 REEDICE
 ROLNÍČKA
 ROZTAŽNOST
 ROZTROJENÍ
 ROZVRSTVENÍ
 SDÍLNOST
 SESKUPOVÁNÍ
 SHÁŇKA
 SKÓRE
 SMRŠTĚNÍ

SOKOL
 STOČENÍ
 STRNUTÍ
 TRIANGULACE
 USEDLOST
 VARNA
 VATELÍN
 VÍZUM
 VOLITELNOST
 VÝPUSTKA
 ZPŮSOBNOST
 ZRNKO

39

Letní pranostiky

Znáte průpovídky svatá Anna, chladna z rána, svatá Markéta hodila srp do žita anebo že co červenec nedovaří, to už srpen nedopeče? Červenec je měsícem slunce, sklizně, hojnosti a bohaté úrody, k níž se upínala většina pranostik v předcházejících měsících.

Pojďme si některé společně připomenout.

Červenec ale zdaleka nepatří jen Annám a Markétám: přináší také takzvané pavlovské léto, prokopské a magdalenské deště. Naši předkové samozřejmě pamatovali i na svatého Jakuba (25.7.), protože koneckonců na počasí, péči o úrodu a úspěšné sklizni závisely jejich životy i prosperita celého hospodářství.

Zdroj: <https://www.google.com/>

Pavlovské léto a Prokopské deště

S červnem jsme se rozloučili pranostikami, které se točily kolem Petra a Pavla (29.6.). Kromě úrody myší a hub (vzpomeňte si, prší-li prý na svatého Petra a Pavla, bude mnoho myší a urodí se hojně hub) ale také přichází takzvané pavlovské léto a s ním předzvěst začátku žní – alespoň o tom vypovídá pranostika svatý Petr sena sklízí, svatý Pavel k žitům vzhlíží.

V dnešní době většinu z nás daleko víc, než začátek sklizně zajímá to, že 1. července začínají velké letní prázdniny. O těch pranostiky mlčí, zato si s velkou pečlivostí všímají takzvaných Prokopských dešťů. Po Svatojánských deštích jde o druhou vlnu monzunových srážek, a dokonce dlouhodobá měření počasí v pražském Klementinu opravdu potvrzují pro 2. a 3. červenec výrazný pokles teplot v jinak teplém období.

Pranostiky pro 2. červenec (den Navštívení Panny Marie) a 4. červenec (svatý Prokop) proto jsou většinou nevlídné, studené a mokré:

- **Prší-li na den Panny Marie navštívení, po čtyřicet dní bez deště není.**
- **Na svatého Prokopa venku častá kápota.**
- **Když prší na svatého Prokopa, zmokne každá kopa.**

Zdroj: <https://www.google.com/>

Přichází svatá Markéta a začátek žní

Na svatou Markétu (13.7.), patronku plodnosti a těhotných žen, nastává takzvané Markétské léto, sice krátké (13.–17. července), ale jinak vítané teplé a suché období mezi jednotlivými vlnami

medardovských dešťů. Ovšem pozor, kromě sucha přináší riziko letních bouřek z horka. Markétské léto také často bývá signálem k zahájení žní, hlavně v nížinách. Co o tom říkají pranostiky?

- **Svatá Markéta hodila srp do žita.**
- **Svatá Markéta žene žence do žita.**
- **Na Markétu, když prší, ořechy ze stromu srší.**
- **Na Markétu obyčejně těžké bouřky přicházejí.**
- **Okolo svaté Markyty jsou bouřky nasety.**
- **Svatá Markyta češe první hrušky.**

Magdalenské deště a Anenská chladná rána

Léto sotva začalo a už tu máme první příznaky blížícího se podzimu: přinášejí je takzvané Magdalenské deště (18.7. – 23.7.), srážkově bohaté období s pravděpodobností výskytu asi 65 %. Co nám o závěru července říkají pranostiky?

- **svatém Eliáši (20.7.) bouřky často straší,**
- **Na proroka Daniele (21.7.) nalije též do mandele.**
- **Marie Magdaléna své hříchy oplakává, proto rádo poprchává.**
- **V ten den rádo poprchává, poněvadž Máří Magdaléna Pána svého oplakává.**

A zajímavost? Den Maří Magdaleny (22.7.) prý býval plný smůly, takže se nekonaly svatby a také se nedoporučovalo koupat: pověra tvrdila, že by koupající stáhly pod vodu Magdaleniny dlouhé vlasy. Naopak se ale ten den doporučovalo vlasy stříhat, a to hlavně těm, kteří chtěli, aby vyrostly hustší, delší a krásnější.

A co dál? Milovníky malin potěšíme pořekadlem, že kolem svaté Kristýny (24.7.) dozrávají maliny.

Zdroj: <https://www.google.com/>

Pro milovníky letních radovánek, sluníčka a prázdnin ale byl vyloženým strašákem svatý Jakub (25.7.), který trochu záhadně přinášel spousty pranostik spojených se zimou a koncem roku:

- **Jak je teplý svatý Jakub, tak studené jsou Vánoce.**
- **Parno o Jakubu, zima o Vánocích.**
- **Jakub bez deště, tuhá zima.**
- **Jakub naseče, Anna upeče.**
- **Kolik mračen na Jakuba, tolik v zimě sněhu.**

Ovšem kdo si o Vánocích bude pamatovat, jestli zrovna na Jakuba foukalo, pršelo nebo pálilo slunce?

Na vlně nižších teplot se veze i svatá Anna (26.7.), provázená obecně známou veršovánkou „svatá Anna, chladna z rána“. Studená rána a velké rozdíly mezi denními a nočními teplotami způsobují letní teploty přes den a jasné noci – aneb jak říká jedna z jakubských pranostik, na svatého Jakuba dopoledne léto, večer zima.

Zdroj: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/lidove-pranostiky-cervenec-srp-svate-markety-a-ch>

V srpnu již nelze slunci mnoho věřit. I když ze strnišť občas fučí, horko nás přece jen mučí. Půlnoční větry v srpnu přinášejí stále počasí. Z

počátku toho měsíce říká se, že opět studený vítr ze strnišť fouká.

V srpnu když půlnoční vítr věje, bez deště slunéčko hřeje.

Když fouká v srpnu severák, bude dlouho pěkně pak.

Když je v srpnu ráno hodně rosy, mají z toho radost vosy.

Rosí-li v srpnu silně tráva, pěkné povětrí se očekává.

Když jsou v srpnu velké rosy, zůstane obyčejně pěkné počasí.

Hřímá-li v srpnu, lze čekat osmého dne opět bouřku.

Hřímá-li v srpnu, praví se, že budoucího roku hojná úroda a množství deště jest k doufání.

Srpen k zimě hledí a rád vodu cedí.

Když v srpnu naprší, tak než se oběd pojí, všecko slunce vysuší.

V srpnu mlhy na výšinách - jistá voda, když v nížinách - to pohoda.

Mlhy na lukách, potocích a řekách v srpnu zvěstují trvalé počasí.

Teplé a suché léto přivádí za sebou mírný podzimek, tuhou zimu a nejlepší víno.

Když v srpnu moc hřímá, bude na sníh bohatá zima.

Když pálí srpen, bude pálit i víno.

Srpen z počátku-li hřeje, zima pak se dlouho sněhem skvěje.

Moc hub srpnových - moc vánic sněhových.

Nejsou-li v srpnu hříby, nebude v zimě sněhu.

Jsou-li v srpnu hory kalný, budou v zimě mrazy valný.

Jak Vavřinec zavaří, Bartoloměj zasmaží, tak se podzimek daří.

Zdroj: <https://www.pranostika.cz/>

[illegible]

„Prosím tě, vždyť ji ani neznám!“

„Ne. Stačí, když si ho vyzvednete ze školky.“

A měl pravdu. Po dnešních třiceti dřepích se cítím na 85.

Môj psychológ: „Co KDYBYCHOM teď mluvíli o tom, proč nemáte kamarády..“

Babička chvílku počká, až se onen muž vzdálí, a pak říká: „Děkuju Ti, Pane. A příště mi to, prosím, neposílej po takovém neznabohovi, zase si půlku nechal...“

„Nevadí, hlavně že jsme pořád dobří sousedé.“

45

paní Zálešáková Anna
paní Bednářová Libuše
paní Samková Edit
paní Paulasová Božena
paní Mišková Erika
paní Lorencová Ludmila
paní Koudarová Zdenka
paní Chytková Stanislava
paní Janová Hana
paní Šimková Marta
paní Bobková Drahomíra

paní Pilátová Božena
pan Procházka Jaromír
paní Eliášová Marie
pan Fila Jan
paní Sýkorová Naděžda

Přejeme vše nejlepší, hodně zdraví, štěstí, lásky a spokojenosti.

paní Eliášová Marie
paní Huňáčková Ludmila

paní Šťábová Františka
pan Musil Jaroslav
paní Vaverková Blažena
paní Šoukalová Zdenka
pan Jirků Karel
pan Musil Jaroslav, Ing

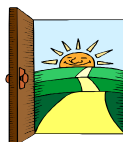
Paní Miloslava Bohmová
Paní Miroslava Kopečková
Paní Zuzana Mlejnková PhDr.
Pan Miloš Nikrmajer
Pan Stanislav Šterba

Paní Marie Čechová
Paní Zora Ergensová
Pan Miloslav Neumann

Přejeme vše nejlepší, hodně zdraví, štěstí, lásky a spokojenosti.

paní Marii Strnadovou
paní Marii Mannovou

S lítostí oznamujeme, že nás navždy opustili:
Paní Marie Štěpková

“Před svatbou měj oči dokořán, po svatbě je napůl zavři.”

Benjamin Franklin

„Neslibuj, že vykonáš, nehonos se, žes vykonal, ale ponech svým skutkům, aby za tebe mluvily.“

Jan Amos Komenský český barokní spisovatel, filozof, náboženský spisovatel, pedagog, politický

„Budete-li se snažit porozumět celému vesmíru, nepochopíte vůbec nic. Jestliže se pokusíte porozumět sobě, pochopíte celý vesmír.“

Buddha nepálský duchovní učitel na jehož učení bylo založeno Buddhismus -563--483 př. n. l.

„Mír kážeš s mečem v ruce?!“

William Shakespeare anglický básník a dramatik 1564–1616

„Nechtěj být člověkem, který je úspěšný, ale člověkem, který za něco stojí.“

Albert Einstein německo-americký fyzik, autor teorie relativity 1879–1955

„Snění, které předchází lásce je často krásnější než láska sama.“

Jožulka Uher Narozen 1.3.1933. Slováký folklorní hudebník, vyprávění o Lanžhotsku. 1933

„Někteří lidé přicházejí do tvého života jako požehnání.

Někteří přicházejí do tvého života jako lekce.“ *Matka Tereza římsko-katolická jeptiška 1910–1997*

„Nic není nemožné pro toho, kdo se snaží.“ *Alexandr Veliký král Macedon -356--323 př. n. l.*

„Mají peníze na války, ale nemůžou nakrmit chudé.“

Tupac Shakur americký rapper 1971–1996

Koutkova - Kubešova

Redakční rada: Macáková Alena, Poskočilová Romana, Bergerová Jarmila,
Zetzelmannová Svatava
(zaměstnanci domova)

Redakční rada nezodpovídá za obsahovou stránku příspěvků

SENIORSKÝ KOUTEK

Vydává: Domov pro seniory Třebíč, Koutkova - Kubešova, příspěvková organizace
Koutkova 302, Třebíč